

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ ДО

91-00-502
27.08.2007

МИНИСТЕРСТВА И ВЕДОМСТВА
ОБЩИНИТЕ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ВСИЧКИ ПОТЕНЦИАЛНИ
БЕНЕФИЦИЕНТИ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА
ФИНАНСОВА ПОМОЩ ПО
ОПЕРАТИВНИ ПРОГРАМИ
СЪФИНАНСИРАНИ ОТ СТРУКТУРНИТЕ
И КОХЕЗИОННИ ФОНДОВЕ НА
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Относно: Третиране на данък върху добавена стойност като допустим разход при изпълнение на проекти по Оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз

Настоящите указания се издават на основание § 6 от Преходните и заключителни разпоредби на Постановление № 62 на МС от 21.03.2007 за приемане на национални правила за допустимост на разходите по оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз

А. Нормативна уредба

Нормативната уредба, която въвежда основни понятия и има отношение към настоящите указания, е както следва:

1. Закон за данък върху добавена стойност;
2. Правилник за прилагане на Закона за данък върху добавена стойност;
3. Постановление № 62 на Министерския съвет от 21.03.2007 г. за приемане на национални правила за допустимост на разходите по оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, за финансовата рамка 2007-2013г.;
4. Постановление № 121 на Министерския съвет от 31.05.2007 г. за определяне на реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, и по програма ФАР на Европейския съюз.

Б. Основни субекти

5. Бенефициенти на безвъзмездна финансова помощ по смисъла на § 1, т. 3 от допълнителните разпоредби на Постановление № 121 на Министерския съвет от 31.05.2007г. Бенефициентите са отговорни за администриране на процеса на определяне на данък върху добавена стойност като допустим разход по Оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз (ЕС);
6. Управляващи органи/Междинни звена на Оперативни програми по смисъла на § 1, т.4 и т.7 от допълнителната разпоредба на Постановление № 182 на Министерския съвет от 21.07.2006г.;

7. Сертифициращ орган по смисъла на § 1, т.5 от допълнителната разпоредба на Постановление № 182 на Министерския съвет от 21.07.2006г.;
8. Компетентен орган по приходите (Териториална дирекция на НАП по регистрация по ЗДДС на Бенефициента).

В. Общи условия

9. Постановление № 62 на Министерския съвет от 21.03.2007 г. въвежда понятието „възстановим данък добавена стойност” и го определя като недопустим разход за съфинансиране от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС.
10. Бенефициентът на безвъзмездна финансова помощ определя начисления му данък върху добавена стойност по получени стоки и услуги или извършени плащания в изпълнение на проект, финансиран по Оперативна програма, в следните две категории: възстановим и невъзстановим данък върху добавена стойност.
11. Бенефициентът определя данък върху добавена стойност за възстановим по смисъла § 1 от Допълнителните разпоредби на Постановление № 62 на МС от 21.03.2007 г. (недопустим разход за финансиране от Оперативните програми) при наличието едновременно на следните условия:
  - 11.1. бенефициентът е регистрирано по Закона за данък върху добавена стойност (ЗДДС) лице, с изключение на случаите, когато лицето е регистрирано по чл.99 и чл.100, ал.2 по ЗДДС (регистрация при вътреобщностно придобиване);
  - 11.2. доставчикът на стоките и услугите, необходими за изпълнението на проект по Оперативна програма, е регистрирано по ЗДДС лице;
  - 11.3. по отношение на стоките и услугите:
    - 11.3.1. стоките и услугите финансирани по Оперативна програма се използват за целите на извършваните от регистрираното лице (бенефициент на безвъзмездна финансова помощ) облагаеми доставки, за които съгласно чл.69 от ЗДДС, лицето има право на приспадане на данъчен кредит.

или

  - 11.3.2. регистрираното лице (бенефициент на безвъзмездна финансова помощ) има право на приспадане на частичен данъчен кредит по отношение на данъка за стоки или услуги финансирани по Оперативна програма, които се използват както за извършване на доставки, за които лицето има право на приспадане на данъчен кредит, така и за доставки или дейности, за които няма такова право. Данъкът за стоки и услуги финансирани по Оперативна програма по отношение на който регистрираното лице има право на частичен данъчен кредит по реда на чл.73 от ЗДДС се счита за възстановим данък върху добавена стойност до размера на частичния данъчен кредит.

12. Бенефициентът определя данък върху добавена стойност като невъзстановим (допустим разход за финансиране от Оперативните програми), когато:
  - 12.1. бенефициентът не е регистриран по ЗДДС;
  - 12.2. бенефициентът е регистрирано по чл.99 и чл.100, ал.2 по ЗДДС (регистрация при вътреобщностно придобиване);

12.3. бенефициентът е регистрирано лице по ЗДДС на основание различно от посоченото в т. 12.2. на настоящето указание и стоките и услугите, финансирани по Оперативна програма, са предназначени за:

12.3.1. извършване на освободени доставки по глава четвърта по ЗДДС;

или

12.3.2. безвъзмездни доставки, или за дейности, различни от икономическата дейност на лицето.

12.4. бенефициентът е регистрирано лице по ЗДДС и правото на приспадане на данъчен кредит за получените стоки и услуги, финансирани по Оперативна програма, не е налице на основание чл.70, ал.1, т. 4, 5 от същия закон.

13. Бенефициент, регистрирано лице по ЗДДС, може да упражни правото си на приспадане на данъчен кредит за данъчния период, през който е възникнало това право, или в един от следващите три данъчни периода. Това право се упражнява, като лицето:

а/ включи размера на данъчния кредит при определяне на резултата за данъчния период в справка-декларацията по чл. 125 от ЗДДС за същия данъчен период;

б/ посочи документа по чл. 71 от ЗДДС в дневника за покупките по чл. 124 от ЗДДС за данъчния период по т. „а”.

Когато лицето бенефициент като е имало това право на приспадане на данъчен кредит за стоки и услуги, финансирани по Оперативна програма, и не го е упражнило по реда и сроковете посочени в ЗДДС, същият представлява възстановим данък върху добавена стойност по смисъла на § 1 от допълнителните разпоредби на Постановление № 62 на Министерския съвет от 21.03.2007 г.

Г. Специфични условия

14. Бенефициент, който не е регистриран по ЗДДС, включва в Искането за средства към Управляващия орган/Междинното звено невъзстановимия данък върху добавена стойност за доставени стоки и услуги по проекта, финансиран по Оперативна програма, като допустим за финансиране разход. Бенефициентът представя декларация пред Управляващия орган/Междинното звено, че няма да упражни правото си на данъчен кредит по чл. 74 или чл. 76 от ЗДДС за налични активи и получени услуги, финансирани по Оперативна програма, преди датата на регистрация по ЗДДС.

Д. Документална отчетност

15. Бенефициентът води подробна счетоводна отчетност, която да е достатъчна за установяване и проследяване на възстановим и невъзстановим данък върху добавена стойност по конкретен проект/договор.

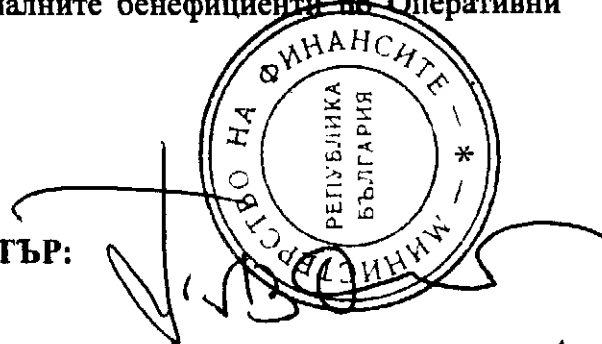
16. С всяко Искане за средства към Управляващия орган/Междинното звено бенефициентът следва да декларира своя статут на регистрирано или нерегистрирано лице по ЗДДС. Регистрираните лица представят и копие заверено вярно с оригинала на удостоверение за регистрация по чл.104 от ЗДДС. При промяна на статута си по ЗДДС, бенефициентът е длъжен да информира Управляващия орган/Междинното звено в срок от 5 работни дни от промяната.

17. След писмено деклариране на обстоятелствата по т. 12.3.1., 12.3.2. и 12.4. от настоящето указание бенефициентът - регистрирано лице по ЗДДС, включва в Искането за средства към Управляващия орган/Междинното звено, невъзстановим данък върху добавена стойност за стоките и услугите финансирани по Оперативна програма. За включения в искането невъзстановим данък върху добавена стойност, бенефициентът представя на Управляващия орган/Междинното звено заверено копие „вярно с оригинала” от дневника за покупки, за съответните данъчни периоди по чл.72, ал.1 от ЗДДС от които е видно, че не е ползвал данъчен кредит.
18. Бенефициентът следва да поддържа и предоставя информация за размера на невъзстановимия данък върху добавена стойност, който се включва като допустим разход по проекта, посочвайки сумата в таблица съгласно Приложение № 1.

Е. Други

19. При подписване на договор/издаване на заповед за отпускане на безвъзмездна финансова помощ на бенефициент, последният декларира своето съгласие компетентният орган по приходите (по месторегистрация на бенефициента) да предоставя информация за него на Управляващия орган/Междинното звено и/или Сертифициращия орган при поискване.
20. Управляващият орган/Междинното звено и/или Сертифициращият орган могат да изискват предоставянето на информация от компетентния орган по приходите при прилагането на настоящите указания като заедно с искането за информация представят на компетентния орган по приходите и копие от декларацията по т.19.
21. Компетентният орган по приходите предоставя информация по т. 20 на съответния орган в 14 дневен срок.
22. Управляващият орган/Междинното звено при получаване на искане за окончателно плащане по проект, финансиран от Оперативна програма, следва да изиска от бенефициента декларация за настъпили промени в обстоятелствата, свързани с тези указания, декларирани до момента.
23. Без да противоречи на разпоредбите на настоящето указание, ЗДДС и Правилника за прилагане на ЗДДС в Приложение № 2 е представен „Примерен списък на типични дейности извършвани по проекти, финансирани от Оперативни програми, изпълнявани от бенефициенти, които са регистрирани по ЗДДС и доставчиците на стоките и услугите на тези дейности за лица също регистрирани по ЗДДС” като всеки конкретен случай следва да се разглежда в зависимост от конкретната фактическа обстановка и относимата към нея нормативна уредба.
24. Управляващият орган/Междинното звено включва настоящето указание в насоките за кандидатстване към потенциалните бенефициенти по Оперативни програми.

МИНИСТЪР:

№	Период на отчета	Размер на ДДС, включен в допустимите разходи по проект.....(име на проекта)....към Искане за средства ....
1.	1. отчетен период Фактура N.../ дата Фактура N.../ дата Фактура N.../ дата Фактура N.../ дата Фактура N.../ дата	
2.	2. отчетен период Фактура N.../ дата Фактура N.../ дата Фактура N.../ дата Фактура N.../ дата Фактура N.../ дата	
	...	
	Общо	

Потвърждавам, че подадената информация е вярна.

(Подпис на ръководителя на институцията)

(дата)

Примерен списък на типични дейности извършвани по проекти, финансирани от Оперативни програми, изпълнявани от бенефициенти, които са регистрирани по ЗДДС и доставчиците на стоките и услугите на тези дейности за лица също регистрирани по ЗДДС

Бенефициент	Дейност	Облагаема или необлагаема доставка
НКОЖИ	Модернизация, рехабилитация и електрификация на железопътни участъци а територията на РБ	Тъй като последващите доставки, които НКЖИ извършва са облагаеми (събира такси от ЖП превозвачите), то за получените стоки или услуги, свързани с модернизация, рехабилитация и електрификация ще възниква право на приспадане на данъчен кредит за НКЖИ, следователно начисленото ДДС е възстановим.
ФРПИ	Изграждане на нови, рехабилитация и модернизация на съществуващите автомагистралаи и пътища на територията на РБ	ФРПИ е длъжно по закон да изгражда, рехабилитира и модернизира автомагистралите и пътищата, като при дейността по отдаване на концесия е извън обхвата на независимата икономическа дейност. Следователно за получените стоки или услуги, свързани с изграждането, модернизация и рехабилитация няма да възниква право на приспадане на данъчен кредит за ФРПИ, т.е. налице е невъзстановим данък.
Община	Строителство, реконструкция и модернизация на пречиствателни станции за отпадъчни води на територията на РБ	Доколкото общината има задължение да извършва дейности по пречистване на отпадъчните води в полза на населението, то тази й дейност е извън рамките на независимата икономическа дейност, следователно за получените стоки или услуги по строителството, реконструкцията и модернизацията няма да възниква право на приспадане на данъчен кредит за общината, т.е. налице е невъзстановим данък. Следва да се има предвид, че ако общината продава или отдава тези съоръжения под наем или извършва срещу заплащане услуги с тях, то всички тези изброени дейности са облагаеми доставки по ЗДДС, следователно за общината би възникнало право на приспадане на данъчен кредит (пълнен или частичен), респективно налице е възстановим ДДС в размера на частичния кредит.

Общинско / държавно ВиК дружество	Строителство, разширение и реконструкция на водоснабдителни и канализационни мрежи на територията на РБ	Тъй като последващите доставки, които ВиК дружеството извършва са облагаеми (събират възнаграждения за услуга по водоснабдяване на фирмите и гражданите), то за получените стоки или услуги, свързани със строителството, разширението и реконструкцията ще възниква право на приспадане на данъчен кредит за ВиК дружеството, следователно начисленото ДДС е възстановим.
Община	Изграждане на съоръжения за предварително третиране, сортиране и сепариране на отпадъци на територията на РБ	Доколкото общината има задължение да извършва дейности по сметосъбиране, за което събира такса по ЗМДТ за битови отпадъци, които не се облагат с ДДС, то дейностите свързани със сметосъбирането са извън рамките на независимата икономическа дейност. Следователно за получените стоки или услуги по изграждане на съоръженията няма да възниква право на приспадане на данъчен кредит за общината, т.е. налице е невъзстановим данък. Следва да се има предвид, че ако общината продава или отдава тези съоръжения под наем или извършва срещу заплащане услуги по третиране, сортиране и сепариране на отпадъци, то всички тези изброени дейности са облагаеми доставки по ЗДДС, следователно за общината би възникнало право на приспадане на данъчен кредит (пълен или частичен), респективно налице е възстановим ДДС в размера на частичния кредит.
Община	Изграждане на центрове за рециклиране на отпадъци на територията на РБ	Доколкото общината има задължение да извършва дейности по сметосъбиране, за което събира такса по ЗМДТ за битови отпадъци, които не се облагат с ДДС, то дейностите свързани със сметосъбирането са извън рамките на независимата икономическа дейност. Следователно за получените стоки или услуги по изграждане на центрите за рециклиране няма да възниква право на приспадане на данъчен кредит за общината, т.е. налице е невъзстановим данък. Следва да се има предвид, че ако общината продава или отдава тези центрове под наем или извършва срещу заплащане услуги по рециклиране на отпадъци, или реализира продуктите получени след

		рециклирането, то всички тези изброени дейности са облагаеми доставки по ЗДДС, следователно за общината би възникнало право на приспадане на данъчен кредит (пълен или частичен), респективно налице е възстановим ДДС в размера на частичния кредит.
Община министерство	Строителство, рехабилитация, модернизация и оборудване на медицински и лечебни заведения за първична, спешна, специализирана извънболнична и болнична помощ	Доколкото общината и съответните министерства имат задължение да финансират подобни мероприятия, то тези им дейности са извършени в качеството на орган на местната власт или на държавен орган. Следователно за получените стоки или услуги по строителството, рехабилитацията, модернизацията и оборудването на заведенията няма да възниква право на приспадане на данъчен кредит за общината/министерството, т.е. налице е невъзстановим данък. Следва да се има предвид, че ако общината/министерството продава или отдава под наем заведенията или оборудването то тези дейности са облагаеми доставки по ЗДДС, следователно за общината/министерството би възникнало право на приспадане на данъчен кредит (пълен или частичен), респективно налице е възстановим ДДС в размера на частичния кредит.
Община	Подобряване на инфраструктурата на публичните институции от културната сфера	Дейността по подобряване на инфраструктурата на публични институции, извършвана от общината е извън рамките на независимата икономическа дейност. Следователно за получените стоки или услуги свързани с подобряване на инфраструктурата няма да възниква право на приспадане на данъчен кредит за общината, т.е. налице е невъзстановим данък. Ако бенефициент е лице, различно от общината, то трябва да се изследва какви доставки извършва това лице и в зависимост от това да се определи дали е налице възстановим ДДС или невъзстановим данък.
Община	Обновяване на транспортната инфраструктура	Общината е длъжна да изгражда, рехабилитира и модернизира общинските пътища и тази й дейност е извън обхвата на независимата икономическа дейност. Следователно за получените стоки или услуги, свързани с

		обновяването на транспортната инфраструктура няма да възниква право на приспадане на данъчен кредит за общината, т.е. налице е невъзстановим данък.
Община в полза на общинско дружество за обществен транспорт	Подобряване на общественя градски транспорт от гледна точка на околната среда чрез въвеждане на нови единици или мерки за увеличаване на използването на възобновими/алтернативни източници на енергия в градския транспорт;	Тъй като последващите доставки, които общинското дружество извършва са облагаеми (събират вознаграждения за услуга по обществен превоз), то за получените стоки или услуги ще възниква право на приспадане на данъчен кредит за общинското дружество, следователно начисленото ДДС е възстановим. Когато бенефициент е общината (а не дружеството) за общината няма да възниква право на приспадане на данъчен кредит, т.е. налице е невъзстановим данък за общината. В тази връзка много точно трябва да бъде определен бенефициента – дали това е общината или общинското дружество.
НПО, община	Разработване и прилагане на програми за обучения	Доколкото обучението се предоставя с хуманитарна цел (интегриране на малцинствени групи, хора с увреждания и др. подобни) и обучаващите се не заплащат за обучението, то се приема че НПО извършва освободени доставки по чл.39, т.6 от ЗДДС, а общината действа в качеството си на местен орган. Следователно за получените стоки или услуги няма да възниква право на приспадане на данъчен кредит за НПО/общината, т.е. налице е невъзстановим данък.